

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024 - 2026 (skrajne daty)
Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Dziennikarz na tropie sensacji. Przedmiot do wyboru
Kod przedmiotu*	VIC1
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok II, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	przedmiot specjalnościowy do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. prof. UR Jolanta Kowal (członkini Zespołu Programowego kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. prof. UR Mariusz Chrostek (autor programu) , prof. dr hab. Marek Stanisław, dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg, dr Wojciech Maryjka, dziennikarze

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.warszt.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
4.		15							3

1.2. Sposób realizacji zajęć**x w formie tradycyjnej**

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (jeśli wynika to z aktualnie obowiązujących przepisów)

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiadomości z zakresu medioznawstwa zdobyte na studiach licencjackich. Znajomość ważniejszych wydarzeń kulturalnych i politycznych w kraju i za granicą.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu**

C1	Zapoznanie studentów z metodami budowania sensacji wokół określonych wydarzeń stosowanymi w dawnej prasie oraz we współczesnych mediach. Wykazanie zależności między sensacyjnością informacji a zainteresowaniem odbiorcy.
C2	Analizowanie sposobów oddziaływania na emocje odbiorcy w prasie, radiu, telewizji, kinie. Ocena skuteczności stosowanej perswazji.
C3	Zainteresowanie studentów dziennikarstwem śledczym i ukazanie roli, jaką odegrali dziennikarze w rozwiązywaniu trudnych, zagadkowych spraw.
C4	Zainteresowanie studentów skandalami z życia znanych ludzi dawniej i dziś, poszerzenie wiedzy o artystach, władcach, politykach. Zainspirowanie do tropienia sensacyjnych ciekawostek w przeszłości i współcześnie.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student ma znacznie zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach, ich miejsca w systemie nauk, a także podstaw teoretycznych oraz wybranych zagadnień z zakresu wiedzy szczegółowej.	K_Wo3
EK_02	Student ma znacznie pogłębioną wiedzę na temat warsztatu pracy dziennikarza zatrudnionego w prasie, radiu, telewizji, portalach internetowych oraz w zawodach wykorzystujących możliwości języka ojczystego i szeroko rozumianej komunikacji językowo-kulturowej i potrafi ją profesjonalnie wykorzystać w działalności zawodowej.	K_Wo6
EK_03	Student bardzo dobrze orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym odnoszącym się do wszelkich wytworów kultury narodowej (np. z zakresu literatury, malarstwa, muzyki, filmu, teatru itd.).	K_Wo7, K_Wo8, K_Wo9
EK_04	Student właściwie i dojrzałe potrafi określić, dokonać wyboru i wykorzystać rozmaite źródła informacji dziennikarskich oraz swobodnie i profesjonalnie posługuje się nimi w pracy dziennikarza i publicysty we wszystkich rodzajach mediów, a także sprawnie dokonuje ich oceny oraz krytycznej analizy, ponadto potrafi syntetyzować zdobyte informacje.	K_Uo9
EK_05	Student formułuje i rozwiązuje złożone i nietypowe problemy jako profesjonalista, a także innowacyjnie wykonuje różnorodne zadania w warunkach nieprzewidywalnych, wykorzystując przy tym podstawowe umiejętności badawcze pozwalające na dojrzałą analizę konkretnych badań oraz prowadzenie prostych procedur medioznawczych dotyczących różnych etapów komunikacji (potrafi wnioskować, opracować i przedstawić wyniki badań oraz wskazać dalsze ich etapy i kierunki).	K_Uo9
EK_06	potrafi krytycznie ocenić zarówno poziom posiadanej przez siebie wiedzy, jak i odbieranych treści	K_Ko3

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładów

Treści merytoryczne
- nie dotyczy

B. Problematyka zajęć warsztatowych

Treści merytoryczne
1. Sensacja jako element popkultury. Skandal – jego odmiany, dramaturgia, społeczny rezonans. Odbiorca stereotypowy.
2. Rola mediów w generowaniu i nagłaśnianiu sensacji (romans Billa Clintona z Moniką Lewinsky, afera z Edwardem Snowdenem, rozrywki Silvio Berlusconi). Dziennikarstwo dla misji czy dla pieniędzy? Techniki manipulacyjne stosowane w przekazie medialnym.
3. Skandal artystyczny w XIX wieku – obrazoburcze malarstwo: <i>Maja naga</i> Francisco Goi, pierwsza wystawa Gustava Courbeta, <i>Olimpia</i> i <i>Śniadanie na trawie</i> Edouarda Maneta, <i>Szał uniesień</i> Władysława Podkowińskiego. Reakcja prasy i opinii publicznej.
4. Skandal artystyczny w XX wieku – prowokacyjne filmy: <i>Pasja</i> Mela Gibsona, <i>Imperium zmysłów</i> Nagisy Ōshimy, <i>Skandalista</i> Larry Flynta Miloša Formana. Rezonans medialny. Dawne i współczesne sposoby odwoływania się do emocji odbiorców.
5. Skandal artystyczny w XXI wieku – instalacje artystyczne w polskiej przestrzeni publicznej: <i>Pozdrowienia z Alei Jerozolimskich</i> Joanny Rajkowskiej (sztuczna palma na rondzie de Gaulle'a w Warszawie), <i>Tęcza</i> Julity Wójcik na placu Zbawiciela w Warszawie. Rola mediów w rejestrowaniu nastrojów społecznych.
6. Skandal obyczajowy. Perspektywa historyczna (1): Artyści i prostytutki (Balzac, Stendhal, Musset jako bywalcy domów publicznych; Flaubert i jego erotyczne eksperymenty orientalne; rozwiąły Picasso w tzw. okresie błękitnym). Niewielki rezonans prasowy i społeczne przyzwolenie.
7. Skandal obyczajowy. Perspektywa historyczna (2): Artyści homoseksualni i biseksualni zakonspirowani i zdemaskowani (grecka przygoda Georga Byrona i Loukasa Ch., Oscar Wilde i lord Alfred Douglas; kochankowie Piotra Czajkowskiego). Sensacja dziennikarska i społeczne oburzenie.
8. Skandal obyczajowy. Perspektywa historyczna (3): Publiczne tajemnice królewskiej alkowy (perwersyjne skłonności Habsburgów – Ludwik II Bawarski i Rudolf, syn Franciszka Józefa; Rasputin i jego wpływ na dwór cara Mikołaja II). Dlaczego monarchowie nie ukrywali swoich przypadłości?
9. Skandal obyczajowy. Perspektywa współczesna: Przykłady skandali obyczajowych o podłożu erotycznym – rola mediów w budowaniu i rozpowszechnianiu sensacji. Postaci uwikłanych w nie artystów i polityków światowego formatu.

3.4 Metody dydaktyczne

- ćwiczenia: analiza tekstów prasowych z dyskusją (indywidualne i w grupach)
- prezentacje multimedialne (malarstwo, plakaty, fotosy, fragmenty filmów)
- metody poglądowe (prezentacja slajdów)
- pogadanka, wykład.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
EK_01	BIEŻĄCA OCENA WYPOWIEDZI STUDENTÓW PODCZAS ZAJĘĆ	ĆWICZENIA
EK_02	OCENA AKTYWNOŚCI STUDENTÓW NA ZAJĘCIACH Z UWZGLĘDNIENIEM JĘZYKA ICH WYPOWIEDZI	ĆWICZENIA
EK_03	BIEŻĄCA OCENA PRACY STUDENTÓW POLEGAJĄCEJ NA WYKORZYSTYWANIU WIADOMOŚCI Z RÓŻNYCH DYSCYPLIN HUMANISTYCZNYCH I SPOŁECZNYCH	ĆWICZENIA
EK_04	OCENA SPRAWOZDAŃ STUDENTÓW WYKORZYSTUJĄCYCH MATERIAŁY Z DAWNEJ PRASY ORAZ Z TELEWIZJI I INTERNETU. OBSERWACJA ICH PRACY W CZASIE ĆWICZEŃ.	ĆWICZENIA
EK_05	ANALIZA I OCENA PRAC STUDENTÓW PRZYGOTOWANYCH W DOMU, W TYM SPRAWOZDAŃ, PREZENTACJI, AUTORSKICH PROJEKTÓW. OCENA SPOSOBU FORMUŁOWANIA I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW NA ZAJĘCIACH.	ĆWICZENIA
EK_06	OBSERWACJA AKTYWNOŚCI STUDENTA NA ZAJĘCIACH, W TYM ANALIZA JEGO OPINII I KOMENTARZY, OCENA TWÓRCZEGO WKŁADU WIDOCZNEGO W PRACACH PRZYGOTOWANYCH W DOMU.	ĆWICZENIA

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Na ocenę składają się następujące elementy:

- obecność na zajęciach i aktywne w nich uczestniczenie
- referaty i prezentacje przygotowywane w domu
- znajomość literatury przedmiotu, zaleconych filmów i przygotowywanie się do ćwiczeń

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	15

Godziny niekontaktowe – praca własna studenta(przygotowanie do zajęć, zaliczenia, egzaminu, napisanie referatu itp.)	45
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Farquhar M., *Królewskie skandale*, Warszawa 2003
- Golka M., *Skandal artystyczny*, „Kultura i Społeczeństwo” 2013, nr 1 (tu zwł. elementy medialne)
- Józwiak D., *Dziennikarstwo – misja przekazu czy misja sensacji?*, <http://dziennikarzerp.org.pl/dziennikarstwo-misja-przekazu-czy-misja-sensacji/>
- Kozłowski T., *Co szokuje "Homo sapiens" sapiens? Skandal i reguła konfrontacji w perspektywie ewolucyjnej oraz ich wpływ na kształt popkultury*, [w:] *Skandal w kulturze europejskiej i amerykańskiej*, t. 1: *Tabu – Trend – Transgresja*, red. M. Dąbrowska, J. Nadolna, B. Płonka-Syroka, N. Skibińska, Warszawa 2013
- Laskowski J., *Quo vadis dziennikarstwo śledcze*, [w:] *Z historii mediów i dziennikarstwa. Studium selektywne*, red. P. Grochmalski, P. Lewandowski, A. Krygier, 2015 (e-book)
- Maneglier F., *Artyści w burdelu*, Warszawa 1999
- Michałowski P., *Strategie skandalu i stereotypy odbioru*, „Przestrzenie Teorii” 2003, nr 2
- Napiórkowski M., *Skandal jako struktura komunikacyjna – między teorią mitu a teorią mediów*, [w:] *Skandal w kulturze europejskiej i amerykańskiej*, t. 1: *Tabu – Trend – Transgresja*, red. M. Dąbrowska, J. Nadolna, B. Płonka-Syroka, N. Skibińska, Warszawa 2013
- Pocheptsov G., *Teoria skandalu i wykorzystanie jej w polityce*, „Nauka” 2005, nr 9/10 (tu zwł. rezonans skandalu, jego dramaturgia)
- Russell P., *Stu kochających inaczej, którzy mieli największy wpływ na dzieje ludzkości*, Warszawa 1997
- Skworz A., *Etyka kontra praktyka*, [w:] *Biblia dziennikarstwa*, red. A. Skworz i A. Niziołek, Kraków 2010
- Wrońska M., „Zamach na rozum” – rzetelne dziennikarstwo czy nieodpowiedzialna pogoń za sensacją?

<http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/apr/16103/wronska.pdf>

Filmy:

- *Z biegiem lat, z biegiem dni* Andrzeja Wajdy (odcinek 3.)
- *Pasja* Mela Gibsona
- *Imperium zmysłów* Nagisy Ōshimy
- *Skandalista Larry Flynt* Miloša Formana
- *Wilde. Historia pisarza* Briana Gilberta
- *Iluzjonista* Neila Burgera

Literatura uzupełniająca:

- Biografie słynnych artystów, królów, polityków uwzględnionych w programie zajęć (fragmenty zalecane przez prowadzącego).
- Materiały publikowane w Internecie.
- Wybrane artykuły prasowe – polskie i zagraniczne – rekomendowane przez prowadzącego.
- Materiały własne prowadzącego udostępniane studentom.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej